

DONES IL·LICITANES EN ELS PATRIMONIS



Dama D'Elx | Segle V o IV aC.

La DAMA D'ELX és una escultura ibera de pedra calcària que data dels segles V o IV aC. Va ser trobada per l'agricultor Manuel Campello dins d'una fornícula al jaciment de l'Alcúdia, a la ciutat d'Elx, el 4 d'agost 1897.

No existeix consens en la comunitat investigadora sobre el simbolisme i la funció de la Dama d'Elx. A través del temps s'han valorat diferents hipòtesis i s'ha arribat a considerar que es tracte d'una deessa, una sacerdotessa, una reina o una orant.

Actualment, s'exhibeix al Museu Arqueològic Nacional de Madrid.

EIX
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAS
Miguel Hernández



Cátedra
Dama de Elche
UNIVERSITAS
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN ELS PATRIMONIS



Recreació imatge de l'època (imatge cedida pel MAHE)

Isabel Caro *Misteri d'Elx* Sigle XVI

ISABEL CARO va ser la primera cambrera de la Verge, a més de la primera dona a exercir el paper de protectora La Festa. Gràcies als diners que va llegar en el seu testament, que data de 1523, es va aconseguir afavorir i perpetuar la celebració del Misteri d'Elx.

Aquest testament és la referència escrita més antiga sobre La Festa, i en el qual Isabel Caro manifesta que té a la seua casa una imatge de la Verge que, cada any i en la vesprada del 14 d'agost, era traslladada en solemne processó a la basílica de Santa Maria.

EIX
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández



Cátedra
Dama de Elche
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN ELS PATRIMONIS



Dona treballant la Palma Blanca



Hort de Sant Plàcid, dones treballant la palma blanca.



Venda ambulat de Palma Blanca a Alberic (València)

El Palmerar

La producció i trenat de la palma blanca és un procés molt laboriós i totalment artesanal. Les tècniques ancestrals d'aquest procés s'han transmés de generació en generació i han convertit la palma blanca en un dels símbols de la nostra ciutat. Aquest art existeix gràcies a moltes famílies il·licitanes i les dones, en qualitat de mestres artesanes, són les que s'han encarregat de mantindre viva aquesta tradició i de construir cultura a través de les seues mans.

Cada Diumenge de Rams, les palmes blanques acompanyen la processó que se celebra, almenys, des de 1371, i que va ser declarada Festa d'Interés Turístic Internacional en 1997.

EIX
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández



Cátedra
Dama de Elche
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN LA POLÍTICA



Mari Carmen García

Ferrández Elx, 1891 - Madrid, 1936

En 1925, amb el Directori de Primo de Rivera va ser designada regidora i va formar part de la Comissió Municipal de Beneficència i Sanitat.

Durant la II República va ser dirigent d'Acció Cívica de la Dona, des de la seua creació a Elx, el 19 de juny de 1932, per la qual cosa va ser perseguida. Va ser assassinada a Madrid, per un militant il·licità de la CNT, el 8 de setembre de 1936, al costat d'Asunción Parreño García.



Asunción Parreño García

Elx, 1905 - Madrid, 1936

Mestressa de casa amb profundes conviccions religioses. Perseguida per les seues idees, es va refugiar a Madrid durant la Guerra Civil i va ser localitzada per un militant il·licità de la CNT. Aquest la va assassinar el 8 de setembre de 1936, al costat de Mari Carmen García Ferrández.



Frasquita Vázquez González

Elx, 1907-1993

Va marxar com a miliciana al capdavant de Madrid. Va ingressar en les Joventuts Socialistes en 1930 i, al costat d'altres dones, va formar el Grup Femení Socialista. En 1937 va participar també en Auxili Familiar i com a secretària d'ajuda de Socors Roig Internacional. Va marxar a l'exili per a tornar a Elx en 1964. Fins a la seua mort va ser presidenta d'honor de l'Agrupació Socialista Il·licitana.

DONES IL·LICITANES

EN LA INDÚSTRIA DEL CALÇAT



Foto1: Fàbrica d'espardenyes de Juan Orts Miralles(1912

Foto2: Taller d'enfranquit, xiquetes treballant dècada dels anys 50.

Foto3: Trabajadoras en la fábrica de Antonio Martínez Macía Pin

Foto4: Enfranquidores fàbrica de Ripoll (1955)

La indústria del calçat s'inicia a Elx, a mitjan segle XIX, amb la producció artesanal centrada en les espardenyes. Era una labor realitzada, principalment, per dones i fins i tot xiquetes. Unes ho feien en fàbriques i tallers i, moltes altres, a les seues cases. Aquest col·lectiu de treballadores ha contribuït, de manera destacada, a fer d'Elx el primer centre productor de calçat d'Espanya.

Fàbrica Viuda Pérez



Josefa al costat del seu fill, la seua neta i besneta.

JOSEFA SOTO NAVARRO, després de la defunció del seu marit en 1912, va continuar amb el negoci sota el nom comercial de Viuda de Pérez Sánchez. Va ser coneguda a Elx com la viuda de Pérez, i és que, tant ella com la fàbrica de calçat, portaven aquest nom. Va tindre sis fills: Vicente, Juan, Gaspar, José, Teresa i Àngel i els fills homes van ser els que van regentar el negoci familiar al costat de la mare. En 1936, l'empresa va passar a anomenar-se Fills de Vicente Pérez Sánchez.

DONES IL·LICITANES

EN ELS COSSOS POLICIALS

En 1972, amb l'alcalde VICENTE QUILES, huit dones s'incorporaven a la plantilla de la Policia Local d'Elx, que va ser la primera promoció de dones. En aquelles circumstàncies només podien accedir dones solteres o viudes, per la qual cosa, moltes d'elles, van haver d'abandonar el seu somni quan van contraure matrimoni. Unes altres, no obstant això, van reprendre la seua carrera professional quan es va eliminar aquell requisit, però algunes van haver de canviar de professió i, fins i tot, van posposar la seua boda.

«Nosaltres comencem el camí, cal continuar perquè totes siguem finalment iguals», diu Francisca Ballester, una de les huit primeres policies que es van incorporar a la plantilla.



PRIMERA PROMOCIÓ

Pioneres:

BIENVENIDA TOMÉ - FRANCISCA BALLESTER - MARÍA NIEVES CECILIA
HERMINIA UREÑA - MARÍA ASUNCIÓN BAÑÓN - MARÍA LUISA VERA
ENCARNA SÁNCHEZ - ANA MARÍA ONCINA



Dirigint el trànsit al pont de Canalejas en 1977.



Collage cedit per Bienvenida Tomé.

DONES IL·LICITANES EN L'ESPORT



Dones ciclistes al pont de Canalejas

Elx
una mirada de dona



La bicicleta

La bicicleta era una ferramenta d'emancipació, ja que afavoria la independència i autonomia de les dones des del segle XIX.

Desfilada de dones amb bicicleta 1949

El Club Balonmano

EL 'CLUB BALONMANO ELCHE' va ser fundat l'any 1958. Al llarg de la història, l'handbol il·licità ha aportat multitud de jugadores a la selecció nacional. L'equip sènior femení del club és l'actual degà de la màxima categoria nacional.

Va haver-hi dones que van lluitar per a poder disputar algun partit de futbol de manera extraordinària, perquè només se'ls permetia jugar al bàsquet i a l'handbol. El Club Femesala, equip de futbol sala femení, es va crear en 1995, i l'Elx CF Femení es va crear l'any 2003.



Carmen Sánchez i Milagros Dolado participant en l'equip d'Handbol Femení al Parc Esportiu (anys 60)



Dones jugant al futbol en l'homenatge a Miguel Quirant (23 de febrer de 1971)



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Càtedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAS
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN L'ART

Maria del Carmen Baeza

Murcia, 1941



Gràcies a la influència de la seua padrina Fuensanta va començar a desenvolupar la seua afició per la música i la dansa. Amb tan sols 5 anys va començar com a alumna en una escola de ball i anys més tard va accedir al Conservatori d'Art dramàtic, Música i Dansa de Múrcia.

En 1962, i després de contraure matrimoni, es va instal·lar definitivament a Elx, on anys més tard va obrir la primera escola de ballet clàssic professional a la ciutat. Va exercir la seua professió durant trenta anys i es va veure obligada a abandonar el ball per problemes de salut.

Va fundar en 2009 l'Associació de Ballet Jove Illidanç Classic de la qual va ser presidenta, amb l'objectiu de preservar el valor de la dansa clàssica a Elx.



foto cedida per M. Carmen Baeza



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAS
Miguel Hernández

Elx
una mirada de dona

DONES IL·LICITANES EN L'ART



Pola Lledó creant en el 2010

"Autoretrat" de Pola Lledó

Pola Lledó en els anys 60



Pola Lledó | **Elx, 1924-2015**

Va cursar estudis a l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Carles (València) i va ser una de les primeres dones llicenciades en Belles arts a la ciutat. Va estar lligada al moviment de renovació plàstica que es va produir en els anys 50 i 60 del passat segle i va ser una de les persones que més va influir en la fundació del Museu d'Art Contemporani. Va ser reconeguda com una de les millors pintores abstractes il·licitanes i va exposar la seua obra pictòrica a Madrid, Barcelona i València. També va formar part de l'avantguarda contemporània de mitjan segle XX, en la qual a penes es donava visibilitat a la dona en l'art, i es va convertir en pionera en la **LLUITA PER LA IGUALTAT DE DRETS PER A TOTES LES DONES**



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN L'ADVOCACIA

Ceferina Soriano Martínez

Pamplona, 1931-Elche, 2020



Eva estudiar Batxiller a Múrcia, A l'Institut Femení Saavedra Fajardo. Després d'això, va cursar la carrera de Dret en la Universitat de Múrcia, entre els anys 1950 i 1955. Ella, juntament amb una altra companya, van ser les dos úniques dones de la seua promoció.

En 1959, va contraure matrimoni amb l'advocat Basilio Fuentes i es van traslladar a Elx, on van fundar un bufet d'advocats. En 1972, es va convertir en la primera advocada col·legiada de la nostra ciutat A l'Il·lustre Col·legi d'Advocats d'Elx. Es va especialitzar en una branca del dret que ella va denominar Advocades per a la Dona i va arribar a tramitar, gratuïtament, la separació matrimonial de moltes clientes quan ho necessitaven.

Va ser lletrada de l'Associació de Dones Separades d'Elx i va impartir conferències, va participar en tertúlies i taules redones sobre la Llei del Divorci.

En 2015, va rebre la Medalla al Mèrit en el Servei de l'Advocacia per les seues innombrables fites a l'àmbit professional i personal. En 2016, va rebre la Creu al Mèrit en el Servei de l'Advocacia, atorgada pel Consell General de l'Advocacia Espanyola.



Rebut la Medalla al Mèrit en el servei de l'Advocacia de mans de la presidenta del Consell General de l'Advocacia Sra. Victoria L. Ortega Benito

Elx
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAS
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN L'EDUCACIÓ

Celia Lozano Campello

EIX, 1919-1999



Va ser la filla major del matrimoni format per un sabater, Joaquín Lozano, i una modista, Vicenta Campello, que la van encaminar cap a la formació acadèmica en un context en el qual no era habitual.

Va treballar com a professora de llenguatge i literatura del Col·legi d'Ensenyament Mitjà Asunción de La nostra Senyora d'Elx, per on van passar centenars d'il·licitans fins a la seua clausura, l'any 1963.



En 1946 va contraure matrimoni amb l'artista il·licità Sixto Marco, amb qui va tindre dos fills. Celia Lozano va posar de manifest la seua vocació docent al servei dels estudiants i va gaudir de gran popularitat fins hui dia, que és recordada com la professora que va ajudar moltes generacions.

LES ESCOLES D'AHIR



Foto 1: Xiquetes a l'escola de la pedania del Derramador (194)



Foto 2: Col·legi de Jesuitines en els anys 50



Foto3: Alumnes de l'escola de la Baia



Foto 4: Escola dècada dels 40.

EIX
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN LA SANITAT

Gloria Miñana Román

Elx, 1913-1991



Gloria va viure amb els seus avis materns. L'avi, Pascual Román, va ser el primer alcalde de la ciutat quan es va proclamar la II República.

Mentre estudiava va conèixer qui seria el seu marit, Francisco García, i ambdós van iniciar estudis de Medicina, ella a Madrid i, ell, a València. Quan va finalitzar la llicenciatura, i al costat d'altres quatre dones, va optar per l'especialitat de pediatria, fórmula molt habitual entre les llicenciades en medicina del seu temps, per a evitar la complicació d'atendre homes adults. Va tornar a Elx i va ser la primera dona que va exercir la medicina i, pel seu treball, va ser també la primera a conduir un cotxe a Elx.



Gloria Miñana es va guanyar el respecte i el reconeixement de la població fins al punt que el seu marit era conegut com el marit de la Sra. Gloria, o els seus fills, els fill de la Sra. Gloria.



Gloria l'única dona que figura en la guia general d'Elx (1946).

La doctora Miñana Román exercint el seu treball.



En l'àmbit sanitari la infermeria era el lloc destinat per a les dones.

Equip d'infermeres en l'Ambulatori de Sant Fermí dècada dels 50 .

Elx
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES AGRICULTURA I RAMADERIA

Encara que l'economia d'Elx estiga determinada en gran manera pel pes de la indústria i els serveis, l'agricultura juga un paper rellevant per l'àmplia extensió del terme municipal (326 km², dels quals només el 5% és ocupat pel nucli urbà) i l'estreta convivència existent entre el camp i la ciutat.

Des de sempre les dones del Camp d'Elx han treballat en activitats agràries i ramaderes, encara que aquestes activitats formaven part de les anomenades "tasques domèstiques". Cal reconèixer que sense el seu esforç i contribució moltes explotacions no haurien perdurat en el temps.



Dones seleccionant nyores seques a la Marina, anys 60. (Asaja Dones)

En la següent mostra podem observar dones del Camp d'Elx treballant en l'explotació familiar, dones assalariades i, finalment, dones en les seues pròpies empreses, tant en el sector agrícola com ramader, que és el més freqüent hui dia.



Dones arreplegant cotó al Camp d'Elx. (Asaja Dones)



Dones en el cultiu de tomaques (Asaja Dones)



Dona cuidant dels animals a casa de camp.
Imatge: Gullabert Requena, Jerónimo.
Las fotografías del historiador Pedro Ibarra y Ruiz.
Un patrimonio recuperado. Cubicat Ediciones,
2014. p. 271

La transformació del món rural passa pel canvi del paper i posició de la dona en este, com a element necessari i imprescindible per a l'avanç i desenvolupament de l'àmbit rural. Exemples de dones rurals actuals de la nostra ciutat:



Josefa Ferrández Ferrández
recol·lecció de flors en hivernacle.
(Asaja Dones)



Mari Antón Sempere
Netejant hivernacle de cultiu hidropònic de
tomaca (Asaja Dones)



Tere Antón Dier
Recol·lecció d'hortalisses. (Asaja Dones)



Marta Gilabert Moncho
veterinària i titular de l'explotació ramaderia
Lacabrera.



Ramaderia Lacabrera
Matola, Elx

A més d'esta funció productiva, la dona rural és la responsable de la conservació i transmissió de multitud de tradicions culturals que han vist la seua continuïtat en el temps gràcies a la seua labor i tenacitat prestada a estes: gastronomia, labors artesanes... Finalment, en el desenvolupament de la seua funció productiva, les dones rurals mostren preferència per sistemes de producció respectuosos amb el medi ambient, com és el cas de l'agricultura i ramaderia ecològiques.



Excel·lentísim
AJUNTAMENT
—D'ELX—

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández



ASAJA
Mujeres

Elx
una mirada de dona

DONES IL·LICITANES

ESCRITORES I COMUNICADORES



Elisa V. Brufal Julià

Elx, 13 de juliol del 1919 - París, 17 de juliol del 2006



Esriptora espanyola de la postguerra. Nascuda en el si d'una família burgesa il·licitana. Va començar la seva carrera literària com a autodidacta des de jove, escrivint contes i novel·les.

En 1957, la seua novel·la *Siete puertas* va ser finalista del Premi Planeta, la qual cosa la va donar a conèixer públicament. En esta novel·la va explorar el paper de la dona i la llibertat sexual en un entorn rural asfixiant, on les normes socials eren estrictes i la llibertat de la dona era limitada. Va haver de pagar de la seua butxaca l'edició del llibre.

Elisa era coneguda per la seua rebel·lia enfront de les normes socials de la seua època i, com que se sentia incompresa al seu entorn, va decidir abandonar Elx i finalment es va establir a París fins a la seua mort.



Lola Puntero Rodríguez

Barcelona, 17 de gener del 1941 - Elx, 29 de novembre del 2010

En 1952 es trasllada a Elx, juntament amb la seua mare i germanes, i estableix al barri de Carrús una escola anomenada “Nuestra Señora de Monserrat”.

Quatre anys després, en 1956, va realitzar un càsting en Ràdio Elx i va començar així la seua activitat en la ràdio, amb un programa de discos dedicats.

En 1980 comença a treballar en Ràdio Cadena Espanyola, que, posteriorment, es va convertir en Ràdio Nacional d'Espanya.

El març de 1987, passa a formar part de Teleelx, amb el seu programa, *as cosas de Lola*, que es va mantindre durant dotze anys.

Col·laboradora de periòdics com el Periòdic Elx, Baix Vinalopó, Informació, La Verdad o ABC.



A Elx era habitual veure-la passejar amb els seus singulars barrets, les seues sabates de dos colors i la seua alegria contagiosa.



Remedios Sanz Tendero

Monòver, 7 de setembre del 1941

Reme Sanz és una dona que ha dedicat tota la seua vida a la ràdio. Després de l'inici de la seua marxa com a comunicadora en Ràdio Monòver, amb tan sols 15 anys, es trasllada a Elx per a formar part de la plantilla de Ràdio Elx com a locutora.

PrProgrames com ara *Siluetas de la ciudad*, *Emisión de caridad*, *Navidad en la radio*, *Trabaje con música*, *Música 9 - 12*, *Género lírico* i *Apertura*, entre altres, van comptar amb esta veu femenina i pròxima.

En 1993 i després del seu pas per Ràdio Elx, continua la seua marxa professional en altres mitjans com a premsa o televisió.

El 2019 l'Ajuntament d'Elx li va dedicar el “Jardí Locutora Reme Sanz” al barri del Pla, en agraïment a la seua dilatada trajectòria professional i a la seua activa implicació en la societat il·licitana.



DONES IL·LICITANES

PRIMERES REGIDORES DE LA DEMOCRÀCIA

L'abril de 1979 es van celebrar les primeres eleccions municipals de la naixent democràcia a Espanya. A Elx va haver-hi cinc dones de diferents ideologies que van irrompre de manera activa en la vida pública i política i la seua incorporació va suposar un gran pas cap a la igualtat entre dones i homes.



M^a Teresa Sempere Jaén

Elx, 10 de juny del 1947 - 22 març del 2013

Des de molt jove es va involucrar activament en la política i el sindicalisme, militant i membre de l'executiva local del PSPV-PSOE. Va ser primera tinenta d'alcalde o regidora sota els mandats dels alcaldes socialistes Ramón Pastor, Manuel Rodríguez, Diego Macià i Alejandro Soler i va compaginar el treball de regidora municipal amb el de diputada al Congrés. La seua trajectòria política es va prolongar més de tres dècades, fins al 2011.

M^a Rosa Verdú Alonso

Elx, 14 d'abril del 1946

Afiliada al sindicat de la banca d'UGT i militant del PSPV-PSOE des de 1977. Després de les eleccions de 1979 va ocupar el càrrec de regidora de Cultura, diputada provincial i primera tinenta d'alcalde. Sempre ha manifestat que aquella primera corporació municipal va ser l'etapa de la il·lusió, d'espentar tots en el mateix sentit, quan estava tot per fer.



M^a José Torres Amorós

Elx, 4 de juliol del 1956

Afiliada a les joventuts d'UCD des de 1976. Va ser la regidora més jove de la primera corporació municipal, així com regidora de Parcs i Enllumenat els dos últims anys d'esta primera corporació democràtica, ja que abans no tenia l'edat per a exercir el vot. Va ser també diputada provincial l'últim any d'esta legislatura.

Antonia Martinez Soler

Crevillent, 1 de juny de 1948

Va ser regidora d'Estadística per la UCD fins a 1983 i una vegada desaparegut este partit polític, des del CDS va ser reclamada per a les llistes de la tercera legislatura, on va repetir com a regidora. També va ser nomenada diputada provincial amb el càrrec de portaveu en la Diputació d'Alacant, cosa que va significar ser l'única dona diputada en esta tercera legislatura. Coincidix amb uns altres exregidors que la primera corporació va ser la millor, per la relació humana que va existir entre els polítics de tots els partits.



Inmaculada Sabater Llorens

Novelda, 20 d'abril del 1952

Diputada a les Corts Generals pel PSOE en 1977 fins a 1978. En 1979 va ingressar en el PCE i va ser regidora pel partit comunista d'Activitats Artístiques; en 1981 va passar a portar també l'àrea de Mercats.

DONES IL·LICITANES ESPORTISTES MEDALLISTES



Isabel Fernández Gutiérrez

Elx, 1 de febrer del 1972

El seu germà Aquilí la va iniciar en el judo i va destacar ràpidament per la seua forta voluntat i capacitat de concentració. Inicia la seua carrera esportiva, marcada per l'èxit i aconseguir la seua primera medalla d'or en el Campionat d'Espanya infantil de 1984. És una de les poques esportistes que té la triple corona: or olímpic, mundial i europeu. Destaquen en el seu palmarés esportiu títols com ara: 9 campionats d'Espanya, medalla d'or en els Jocs del Mediterrani (Almeria, 2005) i campiona del món a París (1997). Ha participat en 4 Jocs Olímpics entre els anys 1996 i 2008, en els quals ha obtingut 2 medalles: bronze a Atlanta, 1996, i or a Sidney, 2000. Banderera de l'equip olímpic espanyol en els Jocs Olímpics d'Atenes 2004.

Pertany a la Reial Orde del Mèrit Esportiu, és Trofeu Reina Sofia a la millor esportista espanyola, està en possessió dels premis de la Diputació Provincial Alacant i dels Ajuntaments d'Alacant i Elx (Medalla del Bimil·lenari). El poliesportiu de Torrellano porta el seu nom.



Vanessa Amorós Quiles

Elx, 7 de desembre del 1982

Compta amb una dilatada i llorejada carrera com a jugadora d'handbol. S'inicia als huit anys en els equips base del Club Handbol Elx i destaca en totes les categories com a extrem esquerre. Amb 15 anys es convertix en la jugadora més jove a debutar amb l'equip sènior de l'Elx Mustang, en Primera Divisió.

Integrant de la Selecció Espanyola juvenil, júnior, olímpica i absoluta va ser, en el seu conjunt, és una de les jugadores que en més ocasions ha defés la samarreta d'Espanya.

Olímpica a Atenes 2004. Medalla de bronze en els JJOO de Londres en 2012. Medalla de plata en l'Europeu de Macedònia en 2008 i bronze en el Mundial del Brasil en 2011. A més, ha sumat amb la Selecció Espanyola un total de 97 gols marcats.

Compta amb el Dàtil d'Or, concedit per l'Associació d'Informadors d'Elx, el premi a la Millor Esportista de la Diputació Provincial, la Medalla d'Or de l'Ajuntament d'Elx i la Medalla d'Or al Mèrit Esportiu de la Generalitat Valenciana.



Maria Dier Alberola

Elx, 6 d'agost del 1995

Va estudiar a l'institut Tirant lo Blanc.

Campiona del món de gimnàstica rítmica per a esportistes amb síndrome de Down. Integrant del Club Esportiu Algar. Des de xicoteta ha mostrat implicació en diferents disciplines esportives i artístiques.

Tricampiona del món a Itàlia 2022: medalla d'or en pilota, medalla d'or en cinta i medalla d'or en corda;

i, a més, medalla de plata en maces. Premi a la millor esportista amb diversitat funcional de la província, atorgat en la Gala de l'Esport per la Diputació d'Alacant en 2023. Va participar en el musical La gran aventura de Simba i va protagonitzar el musical La Sirenita amb el paper d'Ariel.



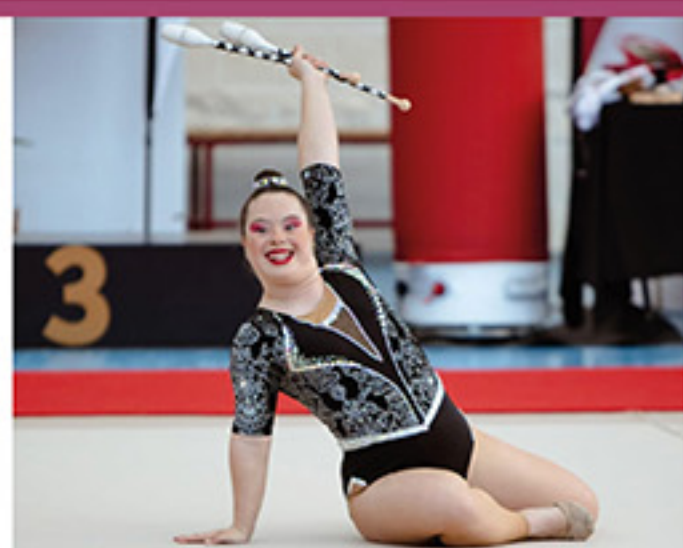
Marta Expósito García

Elx, 12 de març del 1993

Practica la natació adaptada i competix en categoria absoluta des de 2006. Va començar la seua carrera als 6 anys i ha demostrat al món com la diversitat funcional no és un límit per a aconseguir les metes.

Destaquen en el seu palmarés: els Campionats del Món de persones de talla baixa, a Guelph, el Canadà (2017), on va aconseguir la medalla d'or en la prova de llançament de disc, medalla de plata en les proves de llançament de pes i javelina i medalla de plata en les proves de natació de 100 braça, 100 papallona, 100 estils i 50 braça. Medalla de bronze en la prova de 4x50 estils amb l'equip de relleus de la Selecció Espanyola en el Campionat d'Europa Internacional per a Swimming a Reykjavík, Islàndia (2009). Rècord d'Espanya de 50 papallona, 100 papallona, 100 braça, 50 braça i 200 estils.

Ha aconseguit i superat els 50 títols de campiona d'Espanya durant tota la seua carrera esportiva i ha sigut triada en dos ocasions millor esportista amb discapacitat d'Elx (2006 i 2011) i en una ocasió millor esportista amb discapacitat de la província d'Alacant (2009).



Sara Marín Fernández

Elx, 21 de juny del 1996

Gimnasta amb síndrome de Down, entrena en el CD Algar d'Elx des dels 3 anys.

Campiona 16 vegades en el Campionat d'Espanya de Gimnàstica Rítmica per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual, (2008 - 2019 / 2021 - 2024); subcampiona d'Espanya en 2020, així com 4 vegades campiona d'Espanya per equips. En la categoria de conjunts, ha sigut 2 vegades subcampiona i 11 vegades campiona d'Espanya.

Va obtenir cinc medalles d'or en els Trisome Games (primeres olimpíades per a persones amb síndrome de Down) celebrats en 2016, en les proves de cinta, maces, cèrcol, pilota i categoria general. En este mateix any, la Generalitat Valenciana li va concedir el premi 9 d'Octubre en la modalitat de mèrit esportiu.

Es va proclamar campiona en el Mundial de Gimnàstica Rítmica per a esportistes amb síndrome de Down, celebrat a Alemanya el 7 de juliol de 2018, i subcampiona en el Mundial de Gimnàstica Rítmica per a esportistes amb síndrome de Down, celebrat a Itàlia en 2022.



Elx
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN LA CIÈNCIA

Carmen Albentosa Latorre FARMACÈUTICA

Eix, 14 de juliol de 1929 - 21 de gener de 2025



Il·licitana pionera i valenta, farmacèutica de professió i expatrona del Misteri d'Eix. Alumna del col·legi Verge de l'Assumpció, va superar l'examen de Múrcia als 17 anys (del qual va dir "era major la satisfacció de superar aquell examen davant un tribunal de catedràtics que la mateixa carrera universitària") i es va traslladar a Granada per a cursar els estudis de Farmàcia. Companya d'estudis de Farmàcia de les també il·licitanes Prudència Botella i Teresa Pomares, va acabar la seua carrera, va completar la seua formació i es va especialitzar en Anàlisi. Després de finalitzar els seus estudis i de tornada a Eix, en 1955, va demanar un préstec ella sola per a obrir la seua farmàcia al C/ Eugeni d'Ors, on segueix els seus passos la seua filla Cani (Encarnación Vázquez Albentosa). Casada amb el pediatre Manuel Vázquez Alberich, mare de 5 fills i àvia de 10 nets.



Enamorada de La Festa, s'hi va incorporar com a patrona en una època en la qual encara hi havia reticències a la incorporació de dones; de les primeres a formar part del Patronat, la mateixa Carmen, juntament amb Magdalena Campello. Recentment morta el 21 de gener, servisquen estes paraules per a honrar la seua memòria.

Teresa Pomares Ramos FARMACÈUTICA

EIX, 6 d'octubre de 1931

És filla i neta de farmacèutics. El seu avi, Manuel Pomares Ibarra, va fundar la farmàcia més antiga d'Eix, situada a l'emblemàtica Glorieta des de la seua inauguració en 1888. Després, Teresa va regentar la farmàcia del seu pare, Manuel Pomares Sánchez-Rojas, i Teresa va pertànyer a la tercera generació que va agafar les regnes de l'establiment familiar en 1968, en una època crucial i de canvis quant al rol social de la dona.



Va ser en la seua trajectòria al capdavant de la farmàcia quan van començar a coexistir preparats industrials amb les fórmules que allí mateix es realitzaven. El negoci, actualment regentat per la seua filla, Teresa Serrano, preserva infinitat de caixes antigues de medicaments i utensilis que s'empraven fa un segle.

El que més troba a faltar són eixos preciosos moments en la rebotiga plens de xarrades i consells, perquè afirma que moltes vegades eixa xarrada ajudava més els clients que qualsevol medicament.



M^a del Carmen Gómez Bernabeu ECONOMISTA

EIX, 7 de febrer de 1955

Va estudiar al col·legi Santa Teresa d'Alacant i, posteriorment, va començar la seua carrera a l'antiga Escola de Comerç d'Alacant, on va cursar els 3 primers anys i després es va traslladar a València per a cursar 4t i 5è.

La seua primera experiència laboral va ser a la Caixa d'Estalvis del Mediterrani (CAM). La seua vocació la va dirigir a l'ensenyança, va aprovar les oposicions de secundària en 1979 i va ser professora de l'institut Sixto Marco durant 38 anys, on va formar més de 5.000 alumnes en tot aquest trajecte. També posseïx un Màster d'Auditoria cursat en 1982.

Casada amb un altre economista, Juan Jesús Vicente Amorós, amb qui va contraure matrimoni en 1980. Junts i amb altres companys van aconseguir fundar l'il·lustre Col·legi d'Economistes d'Alacant, del qual va ser la primera dona a col·legiar-se el 10 d'agost de 1979.

Segons les seues pròpies paraules: "Mai m'he sentit discriminada per raó del meu gènere, potser perquè mai m'he deixat acoquinar, però també perquè la societat evoluciona, cada dia és més igualitària i això és gràcies al treball i dedicació que fem totes cada dia".



Pilar Amorós Pérez ARQUITECTA

Eix, 19 de desembre del 1940 - 20 de setembre del 2020



Arquitecta cap municipal de l'Ajuntament d'Eix i 1a arquitecta de la província d'Alacant.

Nascuda a la vivenda familiar del cèntric carrer Sagasta. Cursa estudis de Batxillerat a Les Jesuïtines, on només cinc xiques van finalitzar el Batxillerat. Posteriorment, desenvolupa els seus estudis d'Arquitectura a Madrid, juntament amb 7 alumnes més i 200 alumnes.

Contractada per l'Ajuntament d'Eix al maig de 1973, després de ser entrevistada en La Verdad, per ser la primera dona arquitecta de la província. Sota les ordes de diversos alcaldes de la nostra ciutat ha sigut testimoni, col·laboradora i part activa de la transformació d'esta.

Quant a la seua activitat municipal, cal destacar-ne projectes que han aportat riquesa al nostre municipi, com ara la Biblioteca Municipal i la Casa de la Festa, projectes dels quals va ser autora; i el Conservatori Municipal de Música, realitzat en col·laboració amb l'arquitecte Gaspar Jaén.

La Corporació Municipal li va dedicar un jardí al barri del Toscar, inaugurat el 29 de gener del 2023.

Sandra Valero Paredes ENGINYERA AEROSPACIAL

Eix, 12 de setembre del 1993



Cursa els seus estudis de primària al CEIP Miguel de Unamuno i va continuar la seua formació a l'IES Cayetano Sempere on, des de molt prompte, va mostrar la seua passió per les ciències. Es va traslladar a València per a cursar la carrera i el màster en Enginyeria Aeroespacial, Aeronàutica i Astronàutica a la UPV, va especialitzar-se en Aeronaus i Aerodinàmica i va finalitzar en 2017. També posseïx un màster en Aerotransport, cursat durant la seua estada d'Erasmus+ a la Universitat Politècnica de Bucarest.

Després de quasi 5 anys treballant tant en logística com en enginyeria de reparacions a la prestigiosa empresa Capgemini, a la seua seu de Madrid, actualment desenvolupa la seua professió com a enginyera de Disseny d'Estructures i Mecanismes a l'empresa il·licitana PLD Space, una de les empreses més importants dins de la indústria aeroespacial europea.

Sandra és una jove promesa de l'Enginyeria Aeroespacial.



Eix
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA



Cátedra
Pedro Ibarra
UNIVERSITAT
Miguel Hernández

DONES IL·LICITANES EN L'EXÈRCIT

Estefania Martinez Dier CONTROLADORA AÈRIA DE L'EXÈRCIT

Elx, 26 de setembre del 1981

Amb 22 anys d'edat ingressa en les Forces Armades, realitza la formació a l'Escola de Tècniques de Seguretat i Defensa a Saragossa i, tres mesos després, s'incorpora al seu primer destí militar a l'Escola de Paracaigudisme Méndez Parada d'Alcantarilla (Múrcia) com a Policia Aèria.

En 2007 ingressa a l'Acadèmia Bàsica de l'Aire, situada a La Verge del Camí (Lleó), per a començar la seua formació de 2 anys i ascendir a sergent per promoció interna. La seua especialitat va passar a ser la de Comandament i Control i, dos anys després, va canviar de destí com a sergent i va passar a ser controladora aèria a la torre de control de la base aèria de Saragossa.

En 2011 es va convertir en la primera dona controladora aèria militar en l'ALA 14 de la base aèria d'Albacete.

Ha sigut condecorada amb 2 medalles: la Creu del Mèrit Aeronàutic amb distintiu blanc i la Creu de la Reial i Militar Orde de Sant Hermenegild.



Elisabet Hernández Moreno

GUÀRDIA CIVIL

Elx, 18 de setembre del 1982

Vivia al popular barri de Carrús, va cursar els seus estudis al col·legi Casablanca i amb 22 anys va ingressar en les Forces Armades en l'Esquadró de Sapadors Paracaigudistes de l'Exèrcit de l'Aire (EZAPAC), situat a Alcantarilla (Múrcia), on va romandre fins a 2019. En aquest temps va realitzar 3 missions internacionals a l'Afganistan. Alhora formava part de la Patrulla Acrobàtica de l'Exèrcit de l'Aire (PAPEA), on va estar 8 anys i va fer uns 3.500 salts. En 2019 va passar a formar part de la Guàrdia Civil.

Paracaigudista de precisió, més coneguda com a “Pluma Eli”, va obtenir la medalla de bronze individual femení de precisió en el LVI Campionat Nacional de Paracaigudisme Militar.

Fins a 2022 va ser la millor paracaigudista de precisió d'Espanya i va cedir la seua corona a la també il·licitana Mamen Gómez Hurtado en 2023.

Actualment, està destinada en Seguretat Ciutadana en el lloc principal de Rivas Vaciamadrid.

En 2019 se li va concedir el prestigiós premi “Soldat Idoia Rodríguez, Dona en les Forces Armades” per la seua dedicació, sacrifici i esperit de servei com a militar i esportista d'alt rendiment, atorgat com a component durant 8 anys de la Patrulla Acrobàtica de Paracaigudisme de l'Exèrcit de l'Aire que, al costat de les seues companyes de la PAPEA, els va portar a l'obtenció de la Medalla d'Or en el Campionat Internacional Parachuting ForSkydive Tournament CISM en 2015 a Suïssa.



*M^a Carmen
Gómez Hurtado*

MILITAR

Elx, 19 d'octubre del 1985

La paracaigudista il·licitana es va criar en el popular barri de Carrús i va cursar els seus estudis al C.P. Ramon Llull i a l'Institut Nit de l'Albà.

Amb 20 anys ingressa en les Forces Armades, en l'EZAPAC, on va formar-se durant 11 anys en topografia, armament, tir, supervivència, combat i defensa personal, entre altres. En 2016 passa a formar part de la PAPEA (Patrulla Acrobàtica de Paracaigudisme) i en 2023 es convertix en la millor paracaigudista de precisió d'Espanya. El 12 d'octubre de 2023 va tindre l'honor de saltar amb la bandera d'Espanya i va ser la primera dona a fer-ho el dia de la Hispanitat i les Forces Armades. Ja acumula més de 3000 salts, molts d'ells en escenaris complicats i que requereixen una gran precisió.

M. Carmen ha representat Espanya i l'Exèrcit de l'Aire i de l'Espai en exhibicions i competicions nacionals i internacionals de paracaigudisme. Així mateix, ha participat en sis missions a l'Afganistan com a tàctica de control aeri.



Elx
una mirada de dona



Excel·lentíssim
AJUNTAMENT
— D'ELX —

CASA DE LA DONA